

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Липська А. В. ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	42
Макобрей Є. А. ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	44
Макобрей Є. А. ЗДІБНОСТІ ДИТИНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ЇЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ	46
Максимова О. Р. ШЛЯХИ ЗБАГАЧЕННЯ СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	48
Малихіна О. Є., Туріщева Л. В. ВПЛИВ ГРИ НА ЕМОЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДОШКІЛЬНИКА	50
Мамєдова О. В. МЕТОД «СТОРИТЕЛІНГ» У ФОРМУВАННІ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ДОШКІЛЬНИКАМИ	52
Мануйлова Д. А. ВИКОРИСТАННЯ ЛОГОРИТМІЧНИХ ІГОР ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В СПАДЩИНІ ВИДАТНИХ ПЕДАГОГІВ	54
Матюшина О. М. ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР	56
Палій С. О. ІННОВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ І МЕТОДИ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	58
Партала С. П. ЗНАЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ УЯВИ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	60
Пашенко В. Ю. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ МАЛЮВАННЯ ГРАФІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ	62
Перцева Н. В. ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	64
Піканова О. С. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ І БАТЬКІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ	68
Полікарпова О. В. РУХЛИВА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	70
Ритік В. О. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	72

Рудічева Н. К. СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ АКСІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	74
Руднік О. О. ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ЛОГІЧНИХ ІГОР	76
Ручка А. Ю. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ПРІОРИТЕТ РОЗВИТКУ ДИТИНИ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОЗИЦІЙ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	78
Скрипкіна Є. Г. МЕТОД СУДЗУКИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	80
Тітова Я. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ІНЖЕНЕРНОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБОМ МИСТЕЦТВА	82
Тіщенко Ю. Б. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	84
Ходикіна Ю. Ю. РОЗВИТОК ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	86
Холтобіна О. У., Лебедєва В. В. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	88
Черняк Г.І. ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	90
Чжан Ітін ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	92
Шумейко Р. І. ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО СТАВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	94
Юріна К. О. ЕФЕКТИВНІ ШЛЯХИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКАЗУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	96

Шумейко Р. І.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної освіти*

Холтобіна О. У.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди*

ФОРМУВАННЯ УСВІДОМЛЕНОГО СТАВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Застосування дієвих засобів фізичного виховання забезпечує реалізацію діяльнісного компонента фізичної освіти, її розвивальної функції. Пріоритет здоров'я в роботі педагогічного колективу зумовлює необхідність формування в дітей почуття відповідальності за власне здоров'я. Якщо людина стане носієм ідеї здоров'я як основного життєвого пріоритету, то і саме її життя стане плідним, здоровим та довготривалим. Інформаційний, та мотиваційний, компонент освіти стосовно усвідомлення механізмів зміцнення здоров'я до цього часу не завжди розглядається детально. Інформація, яку отримують діти, бути доступною та зрозумілою, відповідати вимогам життя, забезпечувати комфортне й безпечне існування. Діти мають бути ознайомлені з тим, які функції виконують аналізатори: чують звуки, слова, бачать форми, кольори, людей тощо. Основним є те що вони мають бути обізнані з правилами обережного ставлення до власних органів почуття. Формування уявлень і знань має відбуватися в процесі життєдіяльності дитини й ґрунтуватися на її інтересах, потребах і вимогах до життя [2].

На основі накопичення досвіду стосунків з навколишніми в дошкільника починає формуватися почуття впевненості і захищеності, виникає довіра до людей, що є базовою платформою для розвитку самооцінки й реалізації особистісних потреб.

Згідно з визначенням у новій редакції Базового компонента дошкільної освіти, комфортний стан власного «Я» дитини базується та дотриманні таких вимог, як створення умов для своєї внутрішньої безпеки й безпеки важливих людей (найближчого оточення); уміння керувати своїми емоціями; накопичення позитивного життєвого досвіду, пристосування до навколишнього соціуму та конструктивна взаємодія з ним [1].

Діти дошкільного віку допитливі та безстрашні, оскільки вони ще не здобули негативного життєвого досвіду. Саме тому ризик їхнього потрапляння в небезпечну ситуацію дуже великий. Нині безпека життєдіяльності розглядається як базисна потреба людини. На думку вчених, ця проблема сучасності має бути вирішена щонайменше в таких трьох площинах: ідентифікація небезпеки, а саме, розпізнавання небезпеки та її джерел; розробка превентивних заходів; ліквідація можливих негативних наслідків. Отже, формула безпеки життєдіяльності має таке тлумачення: передбачати небезпеку, за можливості уникати її, а за необхідності – діяти [3]. Зміцнення здоров'я дітей, покращення їхнього фізичного розвитку передбачає формування культури щодо дбайливого ставлення та поваги до себе.

Список використаних джерел

2. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт дошкільної освіти), нова редакція. URL : <https://u.to/DRCtGw>
3. Богініч О.Л., Левінець Н.В., Лохвицька Л.В., Сварковська Л.А. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку: навч.-метод. посібник. Київ : Генеза, 2013. 128 с.
4. Кравчук О.А. Особливості формування основ безпеки життєдіяльності у дітей дошкільного віку. *Наукове мислення*. URL : <https://u.to/T9egHw>